

پژوهشکده محیط‌زیست و توسعه پایدار

بسمه تعالی

آئین‌نامه انتشارات پژوهشکده محیط‌زیست و توسعه پایدار

مقدمه

انتشارات پژوهشکده محیط‌زیست و توسعه پایدار به استناد پروانه نشر شماره ۹۱۰۰ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، از سال ۱۴۰۱ فعالیت خود را آغاز نمود. با توجه به تحولات فرهنگی و علمی روز و همگام با پیشرفت‌ها و تحولات گسترده جهانی در زمینه نشر و نیاز روزافزون جامعه علمی و تخصصی کشور، آئین‌نامه انتشارات پژوهشکده محیط‌زیست و توسعه پایدار که به اختصار در این متن "انتشارات" و "پژوهشکده" نامیده می‌شوند، به شرح ذیل تنظیم و تدوین می‌گردد:

ماده اول - اهداف

- ۱-۱- گسترش فرهنگ زیست‌محیطی در کشور و ارتقای سطح علمی پژوهشکده و جامعه از طریق نشر آثار علمی، فرهنگی و اجتماعی.
- ۱-۲- همکاری با مراکز علمی داخل و خارج از کشور به منظور گسترش علوم از طریق انتشار کتاب‌های علمی (بویژه زمینه‌های مرتبط با محیط‌زیست).
- ۱-۳- انتشار آثار ماندگار محیط‌زیستی و معرفی کُتب مرجع با رعایت اصول و مقررات پژوهشکده.

ماده دوم - ارکان

- ۲-۱- مسئول انتشارات
- ۲-۲- شورای انتشارات
- ۲-۳- گروه‌های پژوهشی پژوهشکده

ماده سوم: مسئول انتشارات

مسئول انتشارات از میان اعضای هیأت علمی پژوهشکده (یا غیر هیأت علمی که دارای صلاحیت و مهارت و تجربه در امور انتشارات باشد) به پیشنهاد معاون پژوهشی و با حکم رئیس پژوهشکده برای مدت ۲ سال منصوب می‌گردد.

ماده چهارم - شرح وظایف و اختیارات مسئول انتشارات

- ۴-۱- پیشنهاد برنامه سالانه فعالیت‌ها و بودجه مورد نیاز به معاون پژوهشی پژوهشکده.
- ۴-۲- تهیه و تدوین پیش‌نویس شیوه‌نامه‌های مورد نیاز برای اجرا، پیگیری یا اصلاحات احتمالی این آیین‌نامه.

- ۳-۴- ساماندهی مناسب به منظور ارتقای کیفی و بهره‌وری در انتشار، توزیع و مبادلات علمی و فرهنگی انتشارات در سطوح میان‌دانشگاهی، ملی و بین‌المللی.
- ۴-۴- ارائه راهکارها و انجام اقدامات لازم به منظور تسهیل انتشار، ترویج و عرضه آثار علمی و پژوهشی.
- ۴-۵- بر حسب ضرورت، تهیه پیش‌نویس و تنظیم قراردادهای تصنیف، تألیف و ترجمه کتاب با مؤلفین، مصنفین و مترجمین و یا چاپخانه‌ها و مراکز توزیع کتاب در چهارچوب این آئین‌نامه.
- ۴-۶- هماهنگی و برگزاری جلسات شورای انتشارات و اجرای مصوبات شورا.
- ۴-۷- پیگیری مراحل داوری و چاپ کتاب‌های تأییدشده در شورای انتشارات.

ماده پنجم: شورای انتشارات و اعضای آن

- به منظور خط‌مشی‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان برای نشر کتاب‌های علمی، فرایند داوری و بررسی کتاب‌هایی که برای انتشار به انتشارات پیشنهاد می‌شود، شورای انتشارات پژوهشکده که در این آئین‌نامه به اختصار "شورا" نامیده می‌شود، با ترکیب زیر و با حکم رئیس پژوهشکده که از میان اعضای هیأت علمی و یا افراد برجسته غیر هیأت علمی و با سابقه انتشاراتی برای مدت ۲ سال منصوب می‌گردند، تشکیل می‌شود. انتخاب مجدد اعضاء بلامانع است.
- ۵-۱- رئیس پژوهشکده (رئیس شورا).
- ۵-۲- معاون پژوهشی پژوهشکده (نائب‌رئیس شورا).
- ۵-۳- معاون اداری و مالی پژوهشکده.
- ۵-۴- مسئول انتشارات پژوهشکده (دبیر شورا).
- ۵-۵- یک نفر از اعضای هیأت علمی هریک از گروه‌ها با معرفی مدیرگروه ذیربط.
- ۵-۶- یک یا دو نفر از اعضای هیأت علمی پژوهشکده به انتخاب رئیس پژوهشکده.

ماده ششم - وظایف و اختیارات شورا

- ۶-۱- بررسی و تعیین و تصویب خط‌مشی‌های انتشاراتی پژوهشکده.
- ۶-۲- بررسی و تصویب نهایی شیوه‌نامه‌های مربوط به نحوه ارزیابی علمی کتاب‌ها و کلیه آثاری منتشره توسط پژوهشکده.
- ۶-۳- سیاست‌گذاری علمی مشارکت در برنامه‌ها و جشنواره‌های مرتبط با کتاب و نشر.
- ۶-۴- بررسی و تصویب شیوه‌نامه‌های اجرایی انتشار کتب، مجلات و....
- ۶-۵- بررسی و تصویب برنامه انتشاراتی سالانه پژوهشکده براساس اولویت اجرایی کتب علمی، پژوهشی، درسی و کمک درسی، آثار اعضای هیأت علمی و پژوهشگران پژوهشکده، آثار مؤلفان دانشگاهی خارج از پژوهشکده، آثار ترویج فرهنگ محیط‌زیست در میان اقشار جامعه (براساس اولویت در راستای خط‌مشی‌های پژوهشکده) و بررسی امکان چاپ کتب حاصل از گزارشات طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی و پژوهشی خاتمه یافته پژوهشکده.
- ۶-۶- تصمیم‌گیری درباره تدوین و ترجمه آثار فارسی و خارجی سودمند و معتبر، علاوه بر آثاری که از سوی صاحبان اثر ارائه می‌شوند.
- ۶-۷- دریافت نظرات گروه‌های پژوهشی و متخصصان دانشگاهی و غیردانشگاهی بر حسب نیاز و ضرورت.
- ۶-۸- جلسات شورا بر حسب مورد یا ضرورت تشکیل می‌شود و تصمیمات شورا با اکثریت آراء (نصف بعلاوه یک) قابل اجرا است. سایر ضوابط و مقررات در این خصوص و سایر موارد مشابه، تابع آئین‌نامه‌های اجرایی مصوب شورا خواهد بود.

تبصره: هر یک از اعضای شورا که بیش از سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب، بدون عذر موجه در جلسات شورا غیبت داشته باشد، مستعفی تلقی شده و رئیس شورا می‌تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین اقدام نماید.

ماده هفتم - مقررات پذیرش، چاپ و نشر

۱-۷- انتشار هر نوع اثر علمی، تحقیقی در زمینه محیط زیست، خواه از طرف اعضای هیأت علمی پژوهشکده یا سایر مراکز آموزش عالی، مؤسسات علمی و پژوهشی و حوزه‌های علمیه، و یا از طرف دانشمندان و محققان، با رعایت مفاد این آئین‌نامه برای چاپ و نشر می‌پذیرد.

۲-۷- منظور از "اثر" عبارت است از هر گونه تصنیف، ترجمه، تنظیم، تحشیه، تصحیح متون و همچنین هر گونه پژوهشی است که قابل چاپ و نشر باشد.

تبصره ۱: صاحب اثر، شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی هستند که اثر خود را به یکی از شکل‌های ماده ۲-۷ به انتشارات پژوهشکده ارائه می‌نمایند.

تبصره ۲: حقوق صاحب اثر (حق التالیف)، مبلغی است که در ازای انجام خدمات موضوع ماده ۲-۷ طبق قرارداد از طرف انتشارات به صاحب اثر پرداخت می‌شود.

تبصره ۳: انتشارات پژوهشکده عهده‌دار کلیه آثاری است که به شکل‌های مختلف منتشر می‌شود. روی جلد کتاب آرم پژوهشکده و عبارت "انتشارات پژوهشکده" باید داخل جلد چاپ شود. درج هر گونه نشانه و یا مشخصات مؤسسات و ناشران داخلی و خارجی بر روی جلد و صفحات داخلی کتاب، منوط به اخذ مجوز از شورای انتشارات پژوهشکده می‌باشد.

تبصره ۴: کتاب‌های درسی، کتاب‌هایی هستند که در رشته‌های مختلف دانشگاهی مرتبط توسط اعضای هیأت علمی تدریس می‌شوند و کتاب‌های کمک درسی، کتاب‌هایی هستند که دانشجویان و اساتید را در رشته‌های مختلف تحصیلی یاری می‌دهند.

تبصره ۵: قرارداد، سندی است که میان انتشارات پژوهشکده و صاحب اثر تنظیم و مبادله می‌شود و اصول کلی آن می‌بایست به تصویب شورای انتشارات برسد.

۳-۷- صاحب یا صاحبان اثری که مایل به چاپ اثر خود در انتشارات پژوهشکده می‌باشند، می‌بایست نسخه اصلی و خوانای اثر خود را که حاوی پیش‌گفتار، فهرست مطالب، منابع و مأخذ و واژه‌نامه است، در اختیار انتشارات پژوهشکده قرار دهند.

تبصره: در مورد کتاب‌های ترجمه شده، ارسال اصل کتاب به زبان اصلی (فیزیکی یا الکترونیکی)، همراه با متن ترجمه ضروری است (حداکثر قدمت اصل کتاب نباید از ۱۰ سال بیشتر باشد) مگر در مواردی که شورای انتشارات تأیید نماید.

۴-۷- تمام آثاری که برای چاپ و یا تجدید چاپ به انتشارات پژوهشکده تحویل می‌شوند، ابتدا در کمیته‌های تخصصی انتشارات پژوهشکده مطرح و سپس با نظر شورا برای بررسی به داورهای منتخب (حداقل ۲ داور) ارسال می‌گردد. در نهایت نظر داوران برای تصمیم‌گیری نهایی در شورای انتشارات بررسی و تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۱: مسئول انتشارات باید حداکثر طی ۳ ماه از تاریخ تسلیم هر اثر، نتیجه بررسی داوران را به شورای انتشارات و نظر شورای انتشارات را به اطلاع صاحب اثر برساند.

تبصره ۲: انتشارات پژوهشکده مجاز است هر نوع اصلاح انشایی، املائی و عبارتی را، طبق رسم‌الخط تعیین شده توسط انتشارات پژوهشکده و با اطلاع صاحب اثر، در "اثر" به عمل آورد.

تبصره ۳: اخذ تصمیم درباره طرز چاپ (چاپی یا الکترونیکی)، نوع حروف، نوع تصاویر، قطع کتاب، جلد و شمارگان کتاب با انتشارات پژوهشکده است. لازم به ذکر است در صورتی که تصمیم بر چاپ کتاب فقط به صورت نسخه الکترونیکی

باشد، این موضوع بایستی پیشاپیش به مؤلف اطلاع داده شود.

تبصره ۴: در مورد کتاب‌های ترجمه شده که ۷ تا ۱۰ سال از چاپ آنها گذشته است، برای تجدید چاپ باید ترجمه بر اساس آخرین ویرایش (تجدیدنظر) کتاب به همراه کتاب به زبان اصلی باشد.

۷-۵- صاحب اثر باید تا زمان اعلام نتیجه قبول یا رد اثر برای چاپ در انتشارات پژوهشکده، اثر خود را به ناشر دیگری ارائه ندهد و این تعهد را باید در زمان امضای تعهدنامه اعلام دارد.

تبصره: در صورت قبول اثر برای چاپ و نشر، در صورت ضرورت و بنا به تشخیص شورا، قرارداد جداگانه‌ای میان صاحب اثر و واحد انتشارات پژوهشکده تنظیم می‌شود.

۷-۶- انتشارات پژوهشکده حسب مورد می‌تواند از طریق مشارکت با صاحبان اثر، مؤسسات یا ناشران داخلی و یا خارجی، بر اساس قراردادی که با آنها منعقد می‌کند، اثری را منتشر نماید.

۷-۷- تمام حقوق انتشارات پژوهشکده برای پژوهشکده محفوظ است.

۷-۸- مدت واگذاری حقوق مادی صاحب اثر به انتشارات پژوهشکده در هر چاپ حداکثر پنج سال است و پس از آن صاحب اثر در صورت عدم تمایل می‌تواند کتاب خود را به ناشر دیگری واگذار کند.

۷-۹- بهای فروش (قیمت پشت جلد) کتاب‌های چاپ شده با حفظ حق تعیین تیراژ چاپ کتاب توسط انتشارات، به شرح زیر محاسبه می‌شود:

کل هزینه‌های چاپ کتاب اعم از هزینه‌های آماده‌سازی اولیه کتاب، لیتوگرافی، چاپ، صحافی و... (غیر از منظور نمودن حق التالیف صاحب اثر) محاسبه و در عدد $\frac{2}{5}$ ضرب می‌شود. سپس حاصل آن بر تعداد کتاب‌های چاپ شده (شمارگان) تقسیم می‌گردد و قیمت هر نسخه کتاب به دست می‌آید.

تبصره: در مورد کتاب‌هایی که فقط به صورت الکترونیکی انتشار می‌یابند حق التالیف (حقوق صاحب اثر) نیز به هزینه‌ها اضافه شده و مبنای تعیین قیمت قرار می‌گیرد.

۷-۱۰- حقوق صاحب اثر (حق التالیف) به شرح زیر محاسبه و در قرارداد ذکر می‌شود:

مربیان از قرار $\frac{8}{100}$ بهای پشت جلد ضربدر شمارگان کتاب.

استادیاران از قرار $\frac{10}{100}$ بهای پشت جلد ضربدر شمارگان کتاب.

دانشیاران از قرار $\frac{12}{100}$ بهای پشت جلد ضربدر شمارگان کتاب.

استادان از قرار $\frac{14}{100}$ بهای پشت جلد ضربدر شمارگان کتاب.

تبصره ۱: درصدهای مبنای قیدشده در ماده ۱۰-۷ آئین‌نامه با توجه به وضعیت فروش هر کتاب و جهات اقتصادی آن با نظر شورای انتشارات تا $\frac{2}{100}$ قابل تغییر است.

تبصره ۲: هر اثر چاپی در پژوهشکده نیم درصد و هر اثر برگزیده پژوهشکده محیط‌زیست و توسعه پایدار - وزارت ارشاد نیم درصد به حق‌الزحمه مبنای اضافه می‌شود. مشروط بر آنکه در مجموع از $\frac{20}{100}$ تجاوز نکند.

تبصره ۳: حقوق صاحب یا صاحبان اثری که غیردانشگاهی هستند، به تشخیص شورا، در صورتی که مدرک دکتری یا معادل داشته باشند، بر مبنای استادیار و برای مدارک پایین‌تر بر مبنای نظر شورا محاسبه می‌شود.

تبصره ۴: علاوه بر دستمزد فوق از چاپ هر کتاب، تعداد ۵ نسخه برای تیراژ کمتر از ۵۰۰ نسخه و تعداد ۱۰ (ده) نسخه برای تیراژ بالای ۱۰۰۰ نسخه در هر چاپ، به صاحب یا صاحبان اثر اهدا می‌گردد.

تبصره ۵: در مورد کتاب‌هایی که فقط نسخه الکترونیکی آنها انتشار می‌یابد، حق التالیف با تأیید شورا و براساس برآورد نسخه چاپی همان کتاب با تیراژ ۵۰۰ نسخه تعیین می‌گردد.

۱۱-۷- برای قدردانی از اعضای هیأت علمی و سایر اهل قلم که به نحوی در ارزیابی کتاب‌های ارجاعی به انتشارات پژوهشکده برای چاپ، و یا ارزیابی کتاب‌های برگزیده سال فعالیت دارند، انتشارات پژوهشکده با نظر شورا می‌تواند از محل عواید اختصاصی، حق‌الزحمه یا حق حضور در جلسات را متناسب با فعالیت‌های انجام شده و مرتبه دانشگاهی پرداخت نماید.

۱۲-۷- انتشارات پژوهشکده می‌تواند کتاب‌هایی را که قبلاً چاپ شده و مورد استقبال اهل مطالعه گرفته است، با رعایت مفاد این آئین‌نامه در سلسله انتشارات پژوهشکده منتشر نماید.

۱۳-۷- انتشارات پژوهشکده در موارد مقتضی و موافقت صاحب اثر می‌تواند دستمزد متعلقه یا بخشی از آن را به صورت عین کتاب چاپ شده و با ۲۰٪ (بیست درصد) تخفیف از قیمت پشت جلد، در اختیار صاحب اثر قرار دهد.

۱۴-۷- انتشارات پژوهشکده می‌تواند در موارد زیر کتب یا محصولات چاپی خود را اهدا نماید:

الف- کتابخانه مقام رهبری، هر کتاب ۱ نسخه

ب- کتابخانه نهاد ریاست جمهوری هر کتاب ۱ نسخه و کتابخانه مجلس شورای اسلامی هر کتاب ۲ نسخه.

ج- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کتابخانه مرکزی دانشگاه علمی - کاربردی، هر کتاب حداکثر ۳ نسخه.

د- کتابخانه مرکزی سازمان حفاظت محیط‌زیست هر کتاب ۲ نسخه.

ه- کتابخانه مرکز آموزش محیط‌بان (کتابخانه سابق دانشکده محیط‌زیست) هر کتاب ۲ نسخه.

و- سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مرتبط با موضوع کتاب چاپ شده در صورت لزوم هر کتاب ۲ نسخه.

ز- مراکز فرهنگی، دانشمندان و محققان داخلی و خارجی که در رشته‌های محیط‌زیست فعالیت می‌کنند و فعالیتشان در حفظ محیط‌زیست تأثیرگذار است با توجه به درجه اهمیت، هر کتاب ۱ تا ۵ نسخه.

ح- ادارات کل محیط‌زیست استان‌های کشور، هر کتاب ۱ نسخه.

ط- افراد حقیقی و حقوقی نظیر ریاست سازمان حفاظت محیط‌زیست، معاونین ایشان و... به صلاحدید شورای انتشارات، هر کتاب ۱ نسخه.

۱۵-۷- انتشارات پژوهشکده می‌تواند برای معرفی و تبلیغ محصولات و آثار چاپی خود به صدا و سیما، روزنامه‌ها و مطبوعات و سایر رسانه‌های ارتباط جمعی در حد ضرورت یک نسخه از آن آثار را اهداء و یا مبادله نماید.

۱۶-۷- انتشارات پژوهشکده مجاز است در فروش کتب و آثار چاپی خود تخفیف‌هایی به شرح ذیل در نظر بگیرد:

الف- به هر یک از اعضای هیأت علمی شاغل و بازنشسته پژوهشکده و یا سایر کارکنان شاغل، از هر عنوان کتاب چاپ شده یک نسخه با ۵۰٪ (پنجاه درصد) تخفیف.

ب- به دانشجویان رشته‌های تحصیلی محیط‌زیست و با ارائه کارت دانشجویی یک نسخه با ۲۵٪ تخفیف.

ج- به دانشجویان دارای کارت بین‌المللی دانشجویی یک نسخه با ۲۰٪ تخفیف.

د- کتابفروشان، کتابخانه‌های عمومی، کتابفروشان نهادها و دانشگاه‌ها تا ۳۰٪ (سی درصد) تخفیف و به مراکز پخش کتاب با نظر شورای انتشارات می‌تواند این مبلغ تا ۴۰٪ افزایش یابد.

ه- شورای انتشارات در مورد تعیین تکلیف کتاب‌های منتشر شده که بیش از ۱۰ (ده) سال از تاریخ انتشار آنها گذشته است (موجود در انبار)، می‌تواند تشکیل جلسه داده و با تخفیف تصویب شده در جلسه، به هر کس یا نهادی که مایل باشد، به فروش برساند.

تبصره: هزینه بسته‌بندی ارسال کتاب به عهده انتشارات و هزینه ارسال برعهده خریدار است.

۱۷-۷- انتشارات پژوهشکده مجاز است کتب و آثار چاپی خود را با کتب یا آثار چاپی ناشران داخلی و یا خارجی مبادله نماید و در قالب تفاهم‌نامه فی‌مابین کتب و نشریات علمی را با یکدیگر ردوبدل کند.

ماده هشتم - این آئین‌نامه در ۸ ماده و ۱۹ تبصره در جلسه مورخ..... شورای انتشارات پژوهشکده به تصویب رسید و از تاریخ تصویب جایگزین آئین‌نامه‌ها و مقررات قبلی نشر و پذیرش کتاب می‌شود.